

Hər bir insan öz mühiti, öz dünyası üçün həm də işıq rəmzidir. Yeni onun varlığı həyatı bir az da nurlu edir, bir az da maraqlı və yaşamalını notlar üzərində kökləyir. Bu mənada insanın işıq olması təbii və bu təbiiyi də o zaman biz görür və dəyərləndiririk ki, həqiqətən o işıq tək öz sahibini yox, öz daşıyıcısını yox, bütövlükdə çevrəsini və cəmiyyətini nura boyayır. Ona görə də hamının içərisində olan işığı bir müstəviyə gətirmək çətin olur. Səbəbi də işığın ölçüsüdür. Kimdə iynə ucu boydadır, kimdə ürəyi və ruhu ölçüsündədir, kimdə isə ümumiyyətlə, o işığa qarşı bir basqı var. Ona görə üzə çıxır, eləcə olduğu yerdə "donub" qalır.

Doğrudan da Azərbaycan cəmiyyətinin ziyalı təbəqəsi bir işıq ünvanıdır, bir işıq sirdir. Onun elə ziyalı olmağı da həmin o işıqla paralellik etməsi onun əks etdirməsidir. Belə olan halda ZİYANİ, yeni işığı görürük, ondan yararlanırıq, onu qiymətləndiririk və nəhayət, ondan bəhrələnirik. Bu ZİYANIN, yeni işığın ünvanlarından, cəm olduğu məkanlardan biri də müəllim üre-

yol sonra Nuxa (Şəki) Pedaqoji məktəbində, ondan sonra daxil olduğu Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunda və nəhayət, təkrar imtahan verib tələbəsi olduğu Azərbaycan Dövlət Universitetində (BDU) həm ona dərslər deyən, həm onunla tələbə yoldaşı olanlar və nəhayət onunla yolları kəsişənlərin yaddaşına köçdü. Ona görə də adı gələndə dərhal çox böyük ehtiramla Hüseyn

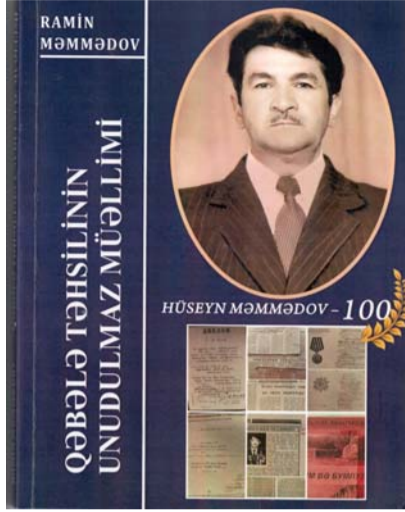
seyn müəllim artıq rayon təhsil şöbəsinə rəhbərlik edirdi.

Burada onu da xatırlatmaq yerinə düşər ki, Hüseyn müəllimin həm respublika səviyyəsində, həm də rayon səviyyəsində keçirilən tədbirlərdəki çıxışları, məruzələri həmişə maraqla qarşılanmışdı. Bunun da səbəbi onun səmimiyyəti, reallığı ifadə etməsi və bir də öz həyat təcrübəsindən çıxış etməsi idi.

Hələ 30 il bundan öncə Bum kənd mədəniyyət evində Hüseyn Məmmədovun 70 illiyi qeyd olunanda onunla bağlı səslənən fikirləri gözədən keçirərək bir məqam diqqətim çəkdi. Belə ki, çıxış edənlərin hamısı birmənalı olaraq vurğulamışdılar ki:

Sənin tək müəllim olmaq bizə çətindir, Kaş ki, sənin kimi insan olaydıq!

Məncə, bu qiymət özündə hər şeyi ifadə edir. Çünki bu sətirlərdəki fikir yükü bir müəllimin, bir insanın ən böyük mükafatıdır. O mükafatı da sağlığında qazanan insanlardan biri də məhz Hüseyn Məmmədov olmuşdur. Deməli, məqsədi, məramı və bir də

Bir işıq ömrü

yidi, müəllim varlığıdır. Heç də təsadüfi deyil ki, müəllim öyrədən olduğu üçün o, işıq paylamağı da elə bir növü ötürür, ondan şagirdin varlığına tədris prosesi ilə həm də bir işıq axıb gəlir. O işıq şagirdin yolunu ruhlandırır. Bütün bunları ona görə xüsusi vurğulayıram ki, Azərbaycanda kifayət qədər ZİYA - işıq daşıyıcısı olan müəllimlər, pedaqoqlar var. Onlar öz müəllimliklərini təkəsinif otaqlarında, auditoriyalarda təsdiq etməyiblər. Onların müəllimliyi cəmiyyətdə də, ictimai mühitdə də, sosial aləmdə də özünü təsdiqləyir.

Bu gün onun barəsində hamı xatirə danışır. Bu gün onu hamı öz yanında görür. Və bu gün hamı onu müəllimlərin müəllimi kimi önə çəkir, nümünə göstərir.

Və bir də bu gün hamının onunla bağlı söylədikləri kitablara sığır. Ona görə ki, o, məktəblə, təhsillə, şagirdlə, kitab-dəftərlə, bir sözlə, oxumaq və öyrənmək üçün gerek olan nə varsa, onun hər biri ilə elə bir doğma münasibət qurmuşdu ki, əlindəki təbaşir də stolunun üstündəki sinif jurnalı da, hətta rəhbər vəzifəsi də bir-birini tamamlayırdı. Sanki o, elə müəllim olmaq üçün doğulmuşdu!.. Sanki o, müəllimlərin müəllimi olmaq üçün dünyaya gəlmişdi!..

Bu gün Qəbələ rayonunun Bum kəndində onunla bağlı söhbət düşəndə hər kəsin üzündə bir təbəssüm yaranır. Mən bu təbəssümün izinə düşüb ətrafa boylanıram və görürəm ki, təkəsinonun doğulduğu, oxuduğu və sonra müəllim kimi fəaliyyət göstərdiyi bu kəndin hər bir evində onun xatirəsi var, onun adı əziz tutulur.

Hətta 1926-cı ildə bu kəndin orta məktəbindən başlayan yolun özü belə onun izini sanki qoruyub saxlayıb. Bu

müəllimin ruhu qarşısında baş əyərək şirin bir xatirə danışılır. Ən maraqlısı odur ki, Hüseyn müəllim pedaqoji sahədə çalışanda da, 1941-1945-ci illər müharibəsində ön cərgədə olanda da həmişə ünsiyyət qurmaq, münasibət yaratmaq, diqqət göstərmək anlamında hamıdan fərqlənirdi. Onun canında, qanında qarşısında olana sayğı ilə, sevgi ilə yanaşmaq və ətrafa müsbət aura sərgiləmək istedadı, bacarığı var idi. Ona görə də elə ilk təmasdan özü də, xatirəsi də yaddaşlara hopurdu. Təsəvvür edin ki, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji İnsti-

tuatın müəllimi olan müəllim həm şagirdlərinə, həm çevrəsinə, həm də onu tanıyan hər kəsə yalnız kamil olmaq, dəyərli və gerekli olmaq fikirlərini aşılamayı bacarmışdır. Ona görə də onunla bağlı səslənən fikirlər dərhal diqqəti çəkir, dərhal maraqlı doğurur. Hətta övladları və nəvələri qədər sevinən şagirdləri də Hüseyn müəllimin nə qədər önəmli şəxsiyyət olduğunu böyük ürək-lə dilə gətirirlər. Zənnimcə, bunlar müəllim ömrünün bütün çalarlarını əhatə edir. Sadəcə onu görmək və görü-nən bu işığı özünə hopdurmaq lazımdır.

Oktyabr ayında Qəbələ rayonunda qocaman təhsil işçisi, unudulmaz Hüseyn Məmmədovun anım gününü keçiriləcəkdir. Artıq rayonun təhsil işçiləri bu əlamətdar günə hazırlaşsınlar. Onu tanıyanlar, onunla birlikdə işləyənlər yaddaşlarında xatirələri təzələyir və bu təzələnən xatirələr də müxtəlif mətbu orqanlarda öz əksini tapır. Elə Hüseyn müəllimin həyat yolu ilə bağlı Ramın

Məmmədovun çap etdirdiyi "Qəbələ təhsilinin unudulmaz müəllimi" (Hüseyn Məmmədov - 100) kitabı da görkəmli pedaqoqun həyat yolunu əks etdirən maraqlı bir yarımdır. Bu kitabda Hüseyn müəllimin həyat yolu, onun barəsində çap olunmuş müxtəlif xatirələr, eləcə də özünün mətbuatda işıq üzünə çıxən məqalələrindən parçalar, hətta Vəsiyyətnaməsi də öz əksini tapır.

Bir oxucu olaraq çox böyük maraqla nəzərdən keçirdiyim bu kitab məni Hüseyn müəllimin ruhu ilə görüşdü. Məhz həmin görüşdə bir daha anladım ki, işıqlar sönmür, onlar əbədi yandıqından əbədiyyətə qədərləndən yolunu işıqlandırdı. Onun sūbutu adını çəkdiyim kitabdakı xatirələrdə özünü ifadə edir. Düşünürəm ki, Qəbələdə anılacaq Hüseyn Məmmədovun 100 yaş Azərbaycan təhsilinin, Azərbaycan müəlliminin böyük nüfuzuna bir töhfə olacaqdır.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

